

De Standaard

Date : 02/05/2018

Page : D7

Periodicity : Daily

Journalist : Minten, Ines

Circulation : 91330

Audience : 462600

Size : 867 cm²

De laatste expo van (de levende) Jef Geys

Onkruid zonder grenzen

Ortie (1999). © Jef Geys

De tentoonstelling Quadra voor het MAC's in Grand-Hornu was bijna volledig uitgetekend toen kunstenaar Jef Geys op 12 februari overleed. 'Noem ze de laatste tentoonstelling van de levende Jef Geys', zegt curator Francis Mary. 'Want zijn werk zal ongetwijfeld nog vaak getoond worden.' **INES MINTEN**

De eigenzinnige, media-schuwe kunstenaar uit de Kempen liet acht plantenbakken installeren op het centrale grasveld van het museum. De bakken hebben de uitgepuurde vorm van de grenzen van acht Europese landen: België, Frankrijk, Italië, Spanje, Portugal, Duitsland, Nederland en Groot-Brittannië. Ze krijgen allemaal dezelfde oppervlakte, waardoor de kunstenaar elke onderlinge hiërarchie uitgomt. In de bakken groeien wilde planten die typisch zijn voor het land in kwestie. Van het ene kruid beginnen de zaden nog maar net te kiemen, een ander is al in volle bloei. En binnen de zogezegde grenzen van de bakken mag het grasveld dan wel omgespit zijn, het gras en de madeliefjes piepen toch

onder de rand van het hout door. Dat eenvoudige beeld typeert het project helemaal.

'Quadra toont inderdaad aan dat grenzen niet echt bestaan: het blijven artificiële, geopolitieke constructies', zegt Francis Mary. Onkruid laat zich er niet door stoppen, de natuur is altijd sterker. 'Dat infiltreren was voor Jef Geys belangrijk. Soms is het nodig om iets af te bakenen: het helpt om je te oriënteren. Maar er bestaat altijd een mogelijkheid om over of onder de begrenzing door te kruipen.'

Wat het onkruid in de bakken de komende maanden zal doen, is onvoorspelbaar. En maar goed ook. Toen de medewerkers van het museum hun bezorgdheid daarover uitdrukten, lachte de kunstenaar naar verluidt minzaam. Wilde planten

kan en mag je niet temmen. Weigeren ze te kiemen onder de gegeven omstandigheden? Dat is dan maar zo. Beginnen ze te woekeren en migreren ze naar het omliggende grasland of een andere plantenbak? Dan is *Quadra* volledig geslaagd. Onkruid blijkt de perfecte metafoor voor zowat alles.

Vredesactivist

Zijn kunst sloot Jef Geys evenmin graag op binnen de verstikkende grenzen van een genre. Op de uitnodiging van het MAC's antwoordde de kunstenaar met een multidisciplinair project. Hij kende het werk van de overleden plantkundige Pierre Piérart, die was verbonden aan de universiteit van Bergen, vlakbij Grand-Hornu. De kunstenaar zocht een samenwerking met diens opvolger en vervolgens met een heel netwerk van Europese plantkundigen, die mee hielpen om de juiste kruiden te selecteren. Piérart was ook een vredesactivist die bekommerd was om de verwoesting die oorlog en militarisering aanrichtten in ons ecosysteem. Ook dat was voor Jef Geys van belang.

De acht plantenbakken vormen

**De internationale
belangstelling voor
Jef Geys
neemt de
jongste
jaren toe**

de kern van de tentoonstelling. De overige werken duiden waar het project vandaan komt. Geys bouwde immers graag voort op bestaande ideeën. Zo werkte hij een eerste *Quadra* uit voor de Biënnale van Venetië in 2009, waar hij afbeeldingen van onkruid met geneeskrachtige eigenschappen toonde. En op het Venetiaanse dodeneiland San Michele besloot hij dat het onkruid op de graven geen onderscheid maakt tussen bekende en anonieme doden.

Behalve in Venetië prijkte het weerbarstige werk van Jef Geys nog op talloze andere internationale kunsthappenings, zoals de Biënnale

van São Paulo (1991), Documenta 11 (2002) en Jan Hoets legendarische *Chambres d'Amis* in Gent (1986). Toch neemt de internationale belangstelling voor het oeuvre de jongste jaren opvallend toe. Vooral jonge kunstenaars en curatoren lijken Jef Geys te omarmen. 'Jef heeft galeries in Düsseldorf, New York en Parijs, allemaal bij jonge, hippe galeristen', vertelt Geys-kenner Dirk Snauwaert van Wiels. 'En momenteel loopt ook een tentoonstelling in Yale Union, Portland, een jong kunstencentrum met een scherpe programmering.' Kunsthistoricus Luke Cohen (Columbia University) leerde voor het

doctoraat dat hij over Geys schrijft zelfs Nederlands met een Kempense tongval. 'De groeiende interesse van jonge kunstenaars valt op', vult Francis Mary aan. 'Geen curator heeft Jef Geys ooit gedictieerd wat hij al dan niet moest tonen. Hij had zijn plek binnen de kunstwereld en op de kunstmarkt, maar hij is er ook altijd onafhankelijk van en kritisch voor gebleven. Geys bewees dat het mogelijk is om integer, autonoom en onafhankelijk te werken, zonder geïsoleerd te geraken. Dat trekt die jonge mensen aan.'

Jef Geys, Quadra, nog tot 23 september, MAC's, Grand-Hornu.

★★★☆☆

De plantenbakken hebben de (uitgepuurde) vorm van een aantal Europese landen en er groeien wilde planten uit het uitgebeelde land in. © Adel Abdessemed/Ph. De Gobert/mac's